helion.pl
KSIĘGARNIA INTERNETOWA · WYDAWNICTWO

IDŹ DO
PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ
SPIS TREŚCI

KATALOG KSIĄŻEK
KATALOG ONLINE
ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

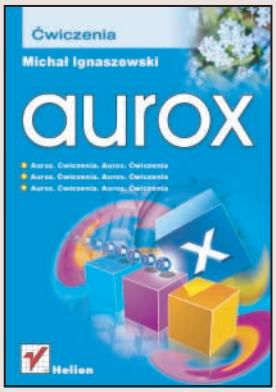
TWÓJ KOSZYK
DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE
ZAMÓW INFORMACJE O NOWOŚCIACH
ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA
FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

Aurox. Ćwiczenia

Autor: Michał Ignaszewski
ISBN: 83-7361-975-5
Format: B5, stron: 156

Poznaj możliwości najnowszej dystrybucji Linuksa

Popularność systemów operacyjnych z rodziny Linux wciąż rośnie. Coraz łatwiejszy proces instalacji, graficzny interfejs użytkownika i ogromna ilość dostępnego bezpłatnie oprogramowania powodują, że na korzystanie z różnych dystrybucji Linuksa decydują się już nie tylko firmy, ale również użytkownicy domowi. Jedną z najnowszych edycji tego dostępnego nieodpłatnie systemu operacyjnego jest Aurox, który oprócz wszystkich cech charakteryzujących systemy operacyjne Linux ma jedną ogromną zaletę – jest niemal w całości spolszczony. Prawie wszystkie dołączane do niego narzędzia i programy mają polskie interfejsy użytkownika i polską dokumentację.

Książka „Aurox. Ćwiczenia" jest przeznaczona dla użytkowników, którzy zdecydowali się na korzystanie z tej właśnie dystrybucji Linuksa. Przedstawia wszystkie podstawowe wiadomości niezbędne do rozpoczęcia pracy z Auroksem. Opisuje proces jego instalacji i konfiguracji oraz system plików. Dowiesz się, jak zastosować tę dystrybucję do pracy biurowej oraz korzystania z Internetu. Nauczysz się także uruchamiać usługi serwerowe.

- Instalowanie Auroksa
- Konfiguracja X Window
- Korzystanie z narzędzi systemowych
- Operacje na plikach
- Podstawowe narzędzia uruchamiane w trybie konsoli
- Połączenie z Internetem
- Poczta elektroniczna, WWW, IRC i GNU Gadu
- Pakiet biurowy OpenOffice
- Aurox w roli serwera WWW, MySQL, FTP i pocztowego

Wydawnictwo Helion
ul. Chopina 6
44-100 Gliwice
tel. (32)230-98-63
e-mail: helion@helion.pl

Spis treści

Rozdział 1. Instalacja systemu Aurox 5

Wymagania sprzętowe 5
Rozpoczynamy instalację 6
Wykrywanie i instalacja urządzeń 7
Zarządzanie partycjami 10
Konfiguracja sieci i boot loadera 13
Ustawienia końcowe 16
Wybór pakietów i kopiowanie 18
Zakończenie instalacji 20

Rozdział 2. Dostosowanie X Window 23

Zaczynamy pracę z Auroksem 23
Logowanie do systemu 24
Zacznij tutaj 26
Preferencje 29
Dostosowanie wskaźnika myszy 29
Ustawienia dźwięku 30
Ustawienie CD/DVD 30
Zmiana motywu 31
Zmiana tła pulpitu 33
Ustawienia systemowe 34
Zmiana modelu myszy 34
Zmiana ustawień monitora i karty graficznej 35
Ustawienia daty i czasu 36
Ekran logowania 37
Dodawanie i usuwanie programów 39
Zarządzanie użytkownikami 40
Aplikacje i narzędzia systemowe 43
Zmiana hasła administratora 43
Monitor systemu 43
Praca w X Window 45
Poruszanie się bez pomocy myszy 46
Tworzenie skrótów na panelu 47

Rozdział 3. Podstawowe operacje na plikach 49

System plików 49
Konsola 49
Zapisanie rezultatu do pliku 50

Podgląd poprzednich informacji ... 51
Powtórzenie ostatnich poleceń ... 52
Pliki pomocy ... 52
Operacje na plikach ... 54
Przeglądanie zawartości katalogu ... 54
Kopiowanie plików ... 56
Usuwanie plików i katalogów ... 58
Tworzenie nowego pliku i katalogu ... 60
Podgląd i edycja pliku tekstowego ... 61
Pakowanie i rozpakowywanie plików ... 63
Ustawianie praw dostępu do plików i katalogów ... 66
Szukanie pliku ... 68
Usprawniamy pracę w konsoli ... 70
Midnight Commander ... 70
Zabijanie procesu ... 76

Rozdział 4. Aurox dla domu ... 79

Internet ... 79
Połączenie z Internetem ... 79
Przeglądanie stron WWW ... 85
Korzystanie z poczty internetowej ... 89
KSirc ... 97
GNU Gadu ... 99
FTP ... 101
Pobieranie plików z Internetu ... 102
Internetowe dodatki panelu ... 104
Biuro ... 106
Open Office ... 107
Gimp — program graficzny ... 113
Edukacja i rozrywka ... 115
Multimedia ... 115
Edukacja ... 118
Gry ... 120

Rozdział 5. Aurox jako serwer ... 123

Serwer WWW i PHP ... 123
Instalacja ... 123
Konfiguracja ... 127
Serwer SQL ... 129
Instalacja Mysql ... 129
Przydatność bazy danych ... 132
Stworzenie strony internetowej na serwerze ... 135
Serwer poczty IMAP/SMTP ... 139
Instalacja ... 139
Udostępnienie poczty innym użytkownikom ... 141
Serwer FTP ... 145
Instalacja ... 146
Konfiguracja ... 147

Rozdział 6. Ściąga ... 149

Spis podstawowych poleceń konsoli ... 149
Spis głównych programów trybu graficznego ... 151

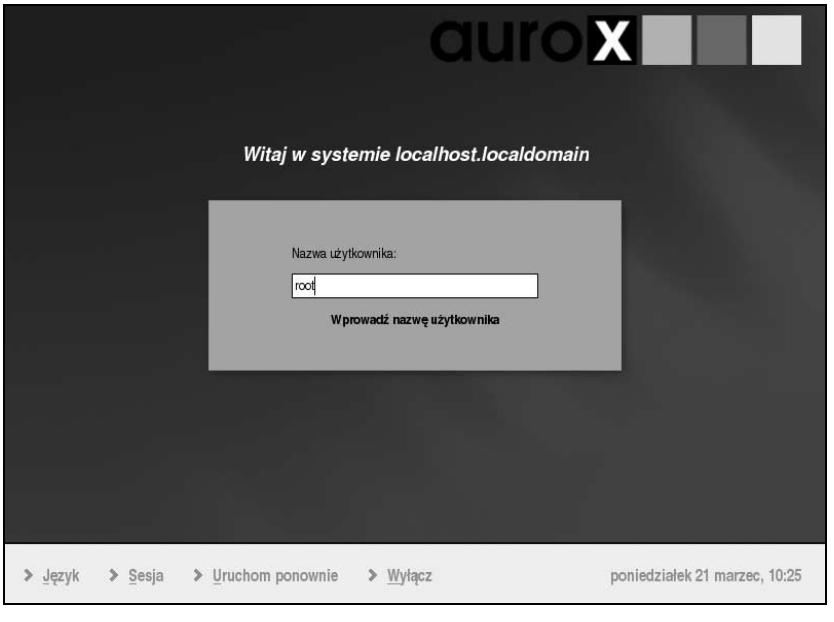
Rozdział 2.

Dostosowanie X Window

Zaczynamy pracę z Auroksem

Jeśli system operacyjny jest gotowy do działania, powinniśmy zobaczyć ekran powitalny (rysunek 2.1) z monitem o podanie nazwy użytkownika. W ćwiczeniach do tego rozdziału konieczne będzie używanie konta administratora (nazwa użytkownika *root)*, ponieważ będziemy zmieniali niektóre ustawienia systemu. Zaleca się stosowanie tego konta wyłącznie w takich przypadkach. Do innych ćwiczeń używaj konta zwykłego użytkownika.

Rysunek 2.1.
Ekran powitalny

Aurox już przy logowaniu daje możliwość konfiguracji środowiska graficznego. Możesz na wstępie wybrać *język* powłoki graficznej i **sesję** (czyli rodzaj powłoki, w jakiej będziesz pracować). Można także wyłączyć system lub ponownie uruchomić komputer.

Aby zapobiec uszkodzeniu komputera i danych, użytkownik powinien korzystać z opcji *Uruchom ponownie* i *Wyłącz*, zamiast używać przycisku *restart* lub *power* na obudowie komputera. Zakończenie pracy w systemie trwa tylko kilkanaście sekund, które warto przeczekać dla zachowania bezpieczeństwa danych.

Logowanie do systemu

Każdy użytkownik Auroksa powinien przed rozpoczęciem pracy w systemie podać swój login i hasło. Dzięki temu komputer załaduje odpowiednie ustawienia, a także udostępni dodatkowe opcje w zależności od rodzaju użytkownika. Użytkownikiem z największymi uprawnieniami jest administrator, a jego login to *root*. Hasło do konta administratora ustala się podczas instalacji systemu. Jako *root* możesz do woli zmieniać parametry Auroksa, masz również dostęp do wszystkich plików.

Ćwiczenie 2.1.

Aby zalogować się do systemu Aurox jako administrator i aby pracować w polskim środowisku graficznym, należy:

1. Kliknąć przycisk *Język* i wybrać język *polski* z listy (jeżeli podczas instalacji systemu wybrałeś język polski, będzie zawsze ustawiony jako domyślny i nie będzie trzeba wybierać go z listy).
2. Kliknąć przycisk *Sesja* i wybrać *GNOME* (rysunek 2.2). Jest to domyślne środowisko graficzne Auroksa, z którego pochodzą wszystkie rysunki w tych ćwiczeniach.

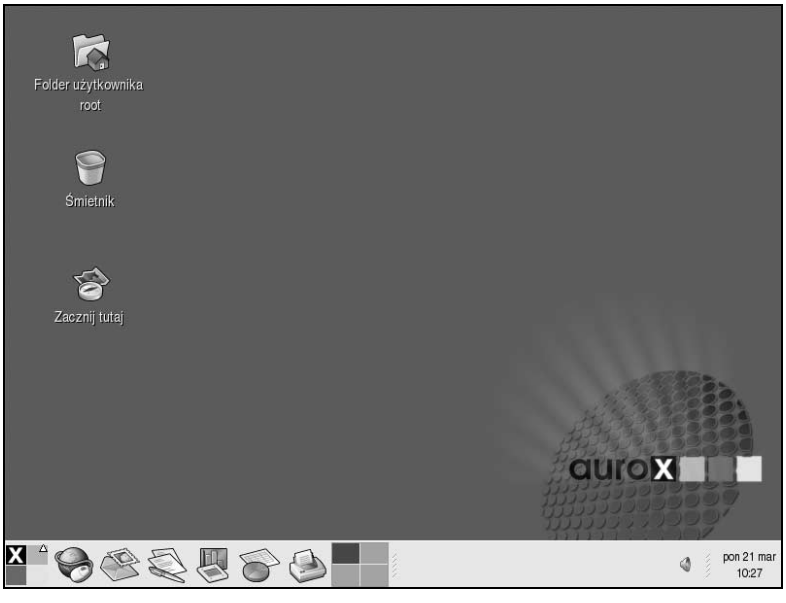
Rysunek 2.2. *Wybór sesji*

3. Jako nazwę użytkownika wpisać `root` i nacisnąć klawisz *Enter*.
4. Podać hasło ustalone podczas instalacji systemu i potwierdzić klawiszem *Enter*.
5. Poczekać kilkanaście sekund. W tym czasie pokaże się pasek postępu, na którym będą widoczne ładowane elementy.

Po zalogowaniu się do systemu powinniśmy ujrzeć pulpit (rysunek 2.3), czyli graficzne środowisko pracy. Składa się on z dolnego paska narzędzi i umieszczonych wyżej ikon. Pasek narzędzi składa się kolejno (patrząc od strony lewej) z:

- **Menu głównego** — po kliknięciu ikony 4 kolorowych kwadratów rozwinie się menu (podobne do menu *Start* z systemów Windows), w którym znajdują się skróty do większości zainstalowanych programów.
- **Ikon skrótów** — jest to zbiór ikon (na początku jest ich 6), które pozwalają jednym kliknięciem myszy uruchomić dany program (w systemach z rodziny Windows istnieje podobny *pasek szybkiego uruchamiania*).
- **Ikon pulpitów** — cztery prostokąty reprezentują wirtualne pulpity. Jeden z nich zawsze jest podświetlony (kolor niebieski). Oznacza to, że aktualnie pracujemy na tym pulpicie. Jeżeli otworzysz program, będzie on widoczny tylko na danym pulpicie. Jednym kliknięciem możesz przejść na inny pulpit i uruchomić program, by za chwilę wrócić do poprzedniego pulpitu. Takie rozwiązanie pozwala zachować pewien porządek w wyświetlaniu programów, np.: jeśli w pracy zdarzy ci się uruchomić na drugim pulpicie grę i zobaczysz zbliżającego się szefa, klikasz pierwszą ikonę i widoczne są wyłącznie programy z pierwszego pulpitu (gra nadal jest uruchomiona).
- **Ikon narzędzi** — na początku mamy tylko ikonę głośnika do regulacji głośności. Wraz ze wzrostem liczby uruchomionych aplikacji ikon będzie przybywać.
- **Daty i czasu** — tutaj Aurox pokazuje aktualną godzinę i datę.

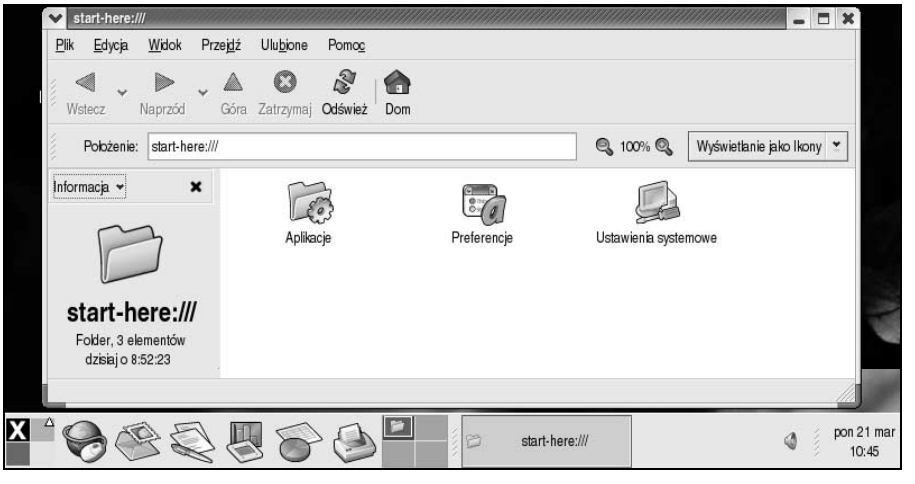

Rysunek 2.3. *Graficzne środowisko pracy GNOME*

Zacznij tutaj

Na pulpicie znajduje się ikona podpisana *Zacznij tutaj*. Kliknij ją dwukrotnie. Pojawi się nowe okno z trzema zbiorami narzędzi: *Aplikacje*, *Preferencje* i *Ustawienia systemowe* (rysunek 2.4).

Rysunek 2.4. *Okno Zacznij tutaj*

W tych trzech katalogach pogrupowane jest prawie wszystko, co znajduje się pod przyciskiem menu głównego. Dzięki nim będziemy mogli dostosować Auroksa do własnych potrzeb, a także znaleźć przydatne programy. W katalogu *Aplikacje* znajdują się (rysunek 2.5):

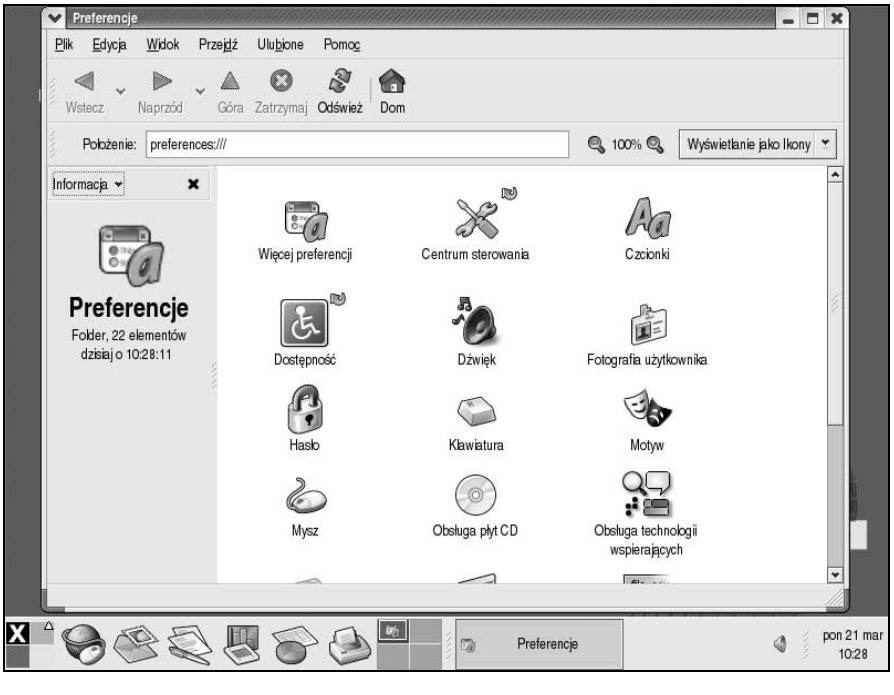
Rysunek 2.5. *Aplikacje*

- ***Akcesoria*** — przydatne narzędzia takie jak edytor tekstu, kalkulator, słownik.
- ***Biuro*** — programy biurowe takie jak pakiet Open Office.
- ***Dźwięk i wideo*** — tutaj znajdują się wszelkie narzędzia niezbędne do odtwarzania muzyki i wideo.
- ***Edukacja*** — programy matematyczne, edukacyjne.
- ***Grafika*** — programy do edycji i przeglądania obrazów graficznych.
- ***Gry*** — kilka miłych gier.
- ***Internet*** — podstawowe programy do korzystania z możliwości Internetu.
- ***Narzędzia systemowe*** — zbiór programów, które pomogą kontrolować system.
- ***Preferencje*** — zbór ustawień trybu graficznego.
- ***Programowanie*** — narzędzie dla programisty, edytory.
- ***Ustawienia systemowe*** — tutaj możemy zmienić parametry naszych urządzeń.
- ***Folder domowy*** — katalog plików obecnie zalogowanego użytkownika.
- ***Pomoc*** — opis głównych poleceń trybu tekstowego.
- ***Serwery sieciowe*** — lista uruchomionych serwerów.

Otwierając *Preferencje* (rysunek 2.6), możesz dostosować system do własnych potrzeb. Można w nim zmienić m.in.:

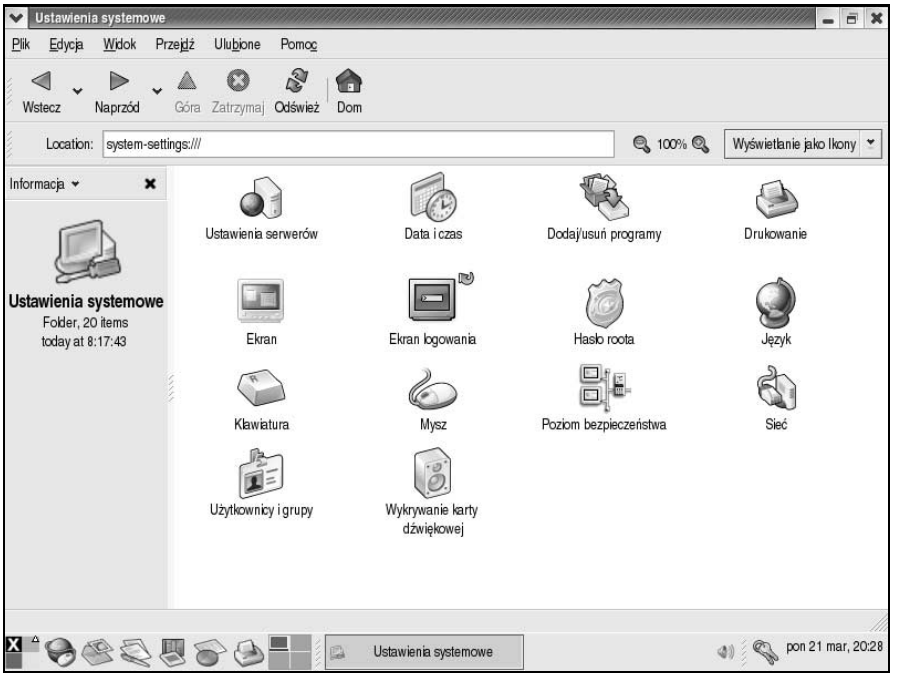
Rysunek 2.6. *Preferencje*

- ***Dźwięk*** — ustawienia dźwięków słyszanych w systemie.
- ***Hasło*** — zmiana hasła aktualnie zalogowanego użytkownika.
- ***Motyw*** — zmiana wyglądu okien i ikon systemu.
- ***Mysz*** — dostosowanie myszy do własnych potrzeb.
- ***Obsługa płyt CD*** — usprawnienie pracy na nośnikach CD.
- ***Tło*** — ustawienie tapety na pulpicie.

Po dwukrotnym kliknięciu ikony *Ustawienia systemowe* z *Zacznij tutaj* zobaczysz zestaw narzędzi, które pomogą dostosować sprzęt i oprogramowanie, by działało tak, jak chcesz. Na liście programów są (rysunek 2.7):

- ***Ustawienia serwerów*** — listy uruchomionych serwerów i usług.
- ***Data i czas*** — ustawienia czasu i daty.
- ***Dodaj/Usuń programy*** — dodawanie lub usuwanie programów w Auroksie.
- ***Drukowanie*** — zarządzanie drukarkami.
- ***Ekran*** — zmiana rozdzielczości i kolorów oraz zarządzanie monitorem i kartą graficzną.
- ***Ekran logowania*** — ustawienia ekranu powitalnego.
- ***Hasło roota*** — zmiana hasła administratora.
- ***Język*** — ustawienie domyślnego języka Auroksa.

Rysunek 2.7. *Ustawienia systemowe*

- ***Klawiatura*** — dopasowanie układu klawiatury.
- ***Mysz*** — zmiana modelu myszy.
- ***Poziom bezpieczeństwa*** — ustawienia firewalla.
- ***Sieć*** — zarządzanie urządzeniami sieciowymi.
- ***Użytkownicy i grupy*** — zarządzanie kontami osób korzystających z komputera.
- ***Wykrywanie karty dźwiękowej*** — dopasowanie karty dźwiękowej.